SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 855
van **ELKE SLEURS**
datum: 1 september 2021

---

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Vlaams afstammingscentrum - Werking

Eind 2020 gaf de Vlaamse Regering groen licht voor een Vlaams afstammingscentrum. Er is geopteerd voor een voorzichtige en gefaseerde aanpak waarbij de coördinator bijgestaan wordt door een stuurgroep, bestaande uit leden van verschillende doelgroepen. Deze coördinator heeft een aantal uitdagingen aan te gaan. Zo wilde men eerst het multidisciplinair team samenstellen, de samenwerking met het centrum menselijke erfelijkheid optimaliseren en ten slotte het kader voor psychologische begeleiding invoeren.

Er is voorlopig niet gekozen voor een fysieke locatie om het centrum in onder te brengen. Door corona verloopt alles digitaal op dit moment. Daarnaast is men evenwel gestart met de zoektocht naar een vaste uitvalbasis waarbij toegankelijkheid, laagdrempeligheid en bereikbaarheid voor de gebruiker vooropstaan. Het gebruik van flexibele locaties die verbonden zijn aan de pleegzorgdiensten zou ook onderzocht worden.

Een van de opdrachten van het afstammingscentrum is de uitbouw van samenwerkingsverbanden met personen, diensten, herkomstlanden die een rol kunnen spelen in zoekvragen.

Het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA) volgde de opstart op en faciliteert waar nodig overleg tussen het afstammingscentrum en andere betrokken diensten. Op termijn wil men komen tot goede afspraken, meer samenwerking en doorverwijzing, en goede communicatie en een brede bekendmaking van het centrum.

1. Verliep de opstart van het Vlaams afstammingscentrum zoals gepland en is de werking nu volledig operationeel?
2. Is de oefening van de zoektocht naar een fysieke locatie afgerond? Welke vaststellingen kunnen worden gedaan? Welke opties worden naar voren geschoven? Of kiest men nog steeds voor de digitale weg? Graag wat toelichting.
3. Het afstammingscentrum werkt met gevoelige gegevens en delicate zoekvragen.

   Hoeveel dossiers ontving het centrum de afgelopen zes maanden? Hoeveel zijn er reeds afgehandeld? Hoeveel voltijdsequivalenten (vte's) staan in voor de behandeling?
4. Worden de ervaringen van gebruikers met de werking van het centrum opgevolgd en beoordeeld?

Vlaams Parlement

WOUTER BEKE
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD
op vraag nr. 855 van 1 september 2021
van **ELKE SLEURS**

---

1. Het Afstammingscentrum (AC) kende een trapsgewijze opstart. De werking van het AC is op dit moment volledig operationeel.

   Vanaf de vergunning in augustus 2020 tot eind december 2020 gingen overlegmomenten door van Kenniscentrum Pleegzorg met onder meer VCA en de doelgroepen, waaruit een stuurgroep ontstond die de opstart van het AC voorbereidde.

   Van 1 januari tot 31 maart 2021 werkte de coördinator aan de verdere uitbouw van het Afstammingscentrum. Dit hield onder meer volgende zaken in: uitbouw ICT-omgeving en beveiligde app voor persoonsgegevens, selectie en aanwerving van het team, aanpak werking in tijden van Covid, samenwerkingsovereenkomst met het CME, communicatie naar het werkveld, uitwerking begeleidingsplan en stappenplan voor zoek- en afstammingsvragen, ontwikkelen van logo en huisstijl, aanmaak website en zoeken naar een locatie. Aangezien binnenkomende vragen op een professionele, correcte en ondersteunende manier tijdig moeten behandeld worden, bleek deze periode nodig om achter de schermen het Afstammingscentrum in gereedheid te brengen. Dit gebeurde in regelmatig overleg met VCA.

   Vanaf 1 april 2021 is het AC volledig operationeel en open voor het publiek.
   Sinds juni 2021 is er een fysieke locatie in Gent. Brochures voor diverse groepen en professionals zijn momenteel in de maak en een korte nota over de werking van het Afstammingscentrum werd reeds bezorgd aan de interlandelijke adoptiediensten ten behoeve van de herkomstlanden waar zij actief zijn.

2. Na afweging van verschillende criteria (prijs, ligging, privacy…), heeft het Afstammingscentrum een kantoorruimte gehuurd in Gent, in de Rooigemlaan 532. Voorlopig werd die ruimte gehuurd voor één jaar om daarna te evalueren. Het kantoor is gelegen aan de ring en biedt zowel parkeermogelijkheden vlakbij als bereikbaarheid met bus en tram.

   Voor het cliënteel zijn verschillende locaties mogelijk en die worden ook in even grote mate gebruikt: sommige cliënten komen naar Gent, maar anderen voelen zich goed bij onlinegesprekken. Trajectbegeleiders gaan ook op verplaatsing. Ze kunnen gebruik maken van de locaties van de afdelingen Pleegzorg. Waar de afspraak uiteindelijk plaats vindt, wordt in overleg met de cliënt bepaald. In principe zijn ook huisbezoeken mogelijk.

3. Vanaf de opstart werd het Afstammingscentrum gecontacteerd door personen uit alle doelgroepen. Het beginnende team van 2,5 voltijds equivalenten trajectbegeleiders kon dus onmiddellijk aan de slag met concrete zoek- en afstammingsvragen.

   Bij het eerste contact is het niet altijd duidelijk waar de vraag precies over gaat of waar die uiteindelijk zal landen. Het Afstammingscentrum werkt op het tempo en volgens de behoeften van de cliënt en wil hierin niet forceren. Soms begint het met een informatieve vraag, beslist de cliënt later om toch verdere stappen te ondernemen en komt er dus toch een zoekvraag. Omgekeerd kan een opgestarte

zoekvraag door de cliënt toch weer even opgeschort worden, al dan niet tijdelijk. Vaak is er nood aan tijd om de zaken te laten bezinken.

Op 26 augustus 2021 stond de teller op 89 dossiers en vragen. Wekelijks komen er gemiddeld 2 tot 5 nieuwe vragen bij. Verdeeld over de doelgroepen geeft dit volgend beeld: 12 nationaal geadopteerden, 17 internationaal geadopteerden, 3 sous-X personen, 13 metissen, 1 eerste ouder nationaal, 1 eerste ouder internationaal, 1 adoptieouder internationaal, 10 donorkinderen, 7 donoren (of hun familieleden) en 16 personen onder de noemer 'varia', vragen die niet onder de basis-noemers vallen. Voorbeelden van 'varia': cliënten die al heel lang het gevoel hebben niet biologisch verwant te zijn met één van hun ouders (en al dan niet dat bevestigd zagen in een DNA-staal of via bloedgroep) of cliënten die vermoeden dat ze bijvoorbeeld een geadopteerde halfbroer hebben. Voorts zijn er nog 6 vragen, deze zijn te algemeen om al van een echt dossier te spreken.

De aard van de vragen zelf varieert sterk. Dit maakt het quasi onmogelijk om dit strak te blijven opdelen in categorieën. Bovendien kan een vraag ook veranderen doorheen het traject. Afhankelijk van de vraag en het moment, is er doorheen alle dossiers in meer of mindere mate nood aan psychosociale begeleiding. Bij de zoekvragen naar afstamming en verwantschap komen de verschillende trajecten, inzage, DNA-afname en bemiddeling gecombineerd voor.

4. Volgens Art 7, 7° van het decreet heeft het Afstammingscentrum de verplichting om op regelmatige basis gebruikersbevragingen te organiseren. Momenteel is dit nog niet gebeurd. Een bevraging van de cliënt, bijvoorbeeld na één jaar werking, dient zich wel aan.